

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สู่การขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 โดยกลไกพระราชัฐ: กรณีศึกษาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม
ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ ดร.กมลทิพย์ คงประเสริฐอมร อาจารย์ไพรัชพันธ์ พันศิริ
ปีที่ทำวิจัย 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) พัฒนาตัวชี้วัดการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ 2) ศึกษาระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) สังเคราะห์กระบวนการและกลไกการทำงานแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชัฐ โดยศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่งในจังหวัดนครปฐม คือ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค องค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกกระทุง และเทศบาลตำบลคลองโยง ซึ่งได้จากการเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง เป็นการวิจัยและพัฒนาที่ใช้วิธีการสามเ้าในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล เครื่องมือสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การรับฟังอย่างรอบด้าน และการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตัวชี้วัดระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงที่สะท้อนความเป็นจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพันธกิจ มีทั้งหมด 15 ตัว เป็นตัวชี้วัดแกน 12 ตัว และตัวชี้วัดเฉพาะ 3 ตัว ซึ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อตอบสนองนโยบายประเทศไทย 4.0 และพระราชัฐ

การศึกษาระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จากการประมวลข้อมูลสะท้อนคุณลักษณะตำบล ข้อมูลสะท้อนคุณลักษณะองค์กร และข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมตามตัวชี้วัด ผลการศึกษา พบว่า ทุกองค์กรมีความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ “เข้าใจ” เป็น “องค์กรแห่งความสุข” คือ สามารถประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ “วิธีคิด” เรียงลำดับตามคะแนนได้ ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนกกระทุง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค เทศบาลตำบลคลองโยง และองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ ภาวะการเป็นผู้นำของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหาร การบริหารงานอย่างโปร่งใส วิสัยทัศน์ขององค์กร สัมพันธภาพที่ดีและความสุขของบุคลากร

การสังเคราะห์กระบวนการและกลไกการทำงานแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชัฐ อันจะนำไปสู่การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง คือ การจัดให้มี “เวทีทางความคิด” เป็นพื้นที่สำหรับแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย และมี “เวทีทางกายภาพ” เป็นเวทีการทำงานร่วมกันในเชิงประเด็นหรือเชิงพื้นที่ โดยมีคณะทำงานที่มาจากหลายภาคส่วน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย หน่วยงานต้นสังกัด ควรมี “รางวัล” ตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจหรือโน้มน้าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแรงบันดาลใจเพิ่มขึ้นในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับองค์กรและขับเคลื่อนชุมชน

คำสำคัญ: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Application of the Sufficiency Economy Philosophy (SEP) of Local Administrative Organization (LAO) to “Thailand 4.0” through the “Pracha Rath” Strategy: A Case Study of LAOs in Nakhon Pathom Province

Researchers : Assoc. Prof. Dr. Kesinee Pratumsuwan, Dr. Kamonthip Kongprasertarmorn,
and Mr. Phiraphath Phansiri

Year : 2018

Abstract

This research has three objectives: 1) To develop indicators of the application of the SEP, and to develop an area-based approach 2) To study the level of Sufficiency Economy of local administrations and, 3) To synthesize the processes and mechanisms of participatory action, according to the “Pracha Rath guidelines.”

This study choose four local administrations selected in Nakhon Pathom Province as case studies namely: Tambon Wat Khae local administrative organization, Tambon Wat Lamood local administrative organization, Tambon Khlong Nok Krathoong local administrative organization and the municipality of Tambon Khlong Yuong.

Research was conducted using a triangulation method for data collection and validation. Important tools include document analysis, group discussion, in-depth interview, a survey of levels of satisfaction with local administration service, participatory and non-participatory observation, eavesdropping, and supported by empirical evidence.

The research developed “15 Indicators of Sufficiency Economy Development” reflecting the nature of responsibilities of local administration organization. Among them, 12 of which were core indicators, and 3 additional specific ones. All focused on fundamental economic development, in response to the “Thailand 4.0” and “Pracha Rath” concepts.

This study of SEP in LAOs is based upon compilation of data, some of which reflects the qualities of the tambons, and the local organizations. Other data deals with the indicators noted above. Results of the study indicate that all administrative units practice Sufficiency Economy at a level of “comprehension”, that can also been interpreted as "organizations advocated for well-being for all their members or being a happy organization". Thus the philosophy of Sufficiency Economy can be interpreted as being advanced to the level of “way of thinking”. The four local administration organizations can be ranked as follows: Tambon Khlong Nok Katoong local administration organization comes first. Then Tambon Wat Khae local administration organization, then the municipality of Tambon Khlong Yuong, Tambon Wat Lamood local administration organization comes last. Success factors include the leadership of the local administration, whose most important personal factors were transparent management, good governance, and good relationships in generating a happy work-place.

Synthesizing the processes and mechanisms of participatory action according to the “Pracha Rath” guidelines will raise the level of SEP by establishing a "platform for think tank", a space for people to express their opinions on various forms of development, and a

"physical platform" as working groups for area-based development from different regions on various issues.

The recommendation from this research is that local administration organizations should motivate members of the organizations to improve the level in application of SEP to their own organizations as well as the communities within those organizations involved.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Local Administrative Organization